

джування. Така деталізація по субрахунках бухгалтерського обліку дозволить отримувати більш чітку інформацію про укладені деривативи на підприємстві.

Проведене дослідження економічної сутності та методики обліку ф'ючерсних операцій дало можливість дійти таких висновків. Для потреб бухгалтерського обліку слід усунути невизначеність у трактуванні похідних фінансових інструментів у вітчизняних нормативно-правових актах. На нашу думку, до похідних цінних паперів слід відносити конвертовані цінні папери та обмінювані цінні папери, а складовими похідних фінансових інструментів є ф'ючерси, форварди, опіони та свопи. Бухгалтер-

[Metadata, citation and](#)

of Vadym Hetman Kyiv National Economic University

принципах і стандартах. За характером проводок за бухгалтерськими рахунками ф'ючерси належать до позабалансових операцій.

УДК 658.1

Олександр Самборський,
к.е.н., професор кафедри бухгалтерського обліку,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНОГО ОБЛІКУ

Дослідження питань інформаційного забезпечення впливу діяльності орієнтований облік, екологічні господарські операції, зелений облік, бухгалтерський екологічний облік. М. Bartolomeo, М. Bennett, А.К. Pramanik розуміє екологічний облік як частина бухгалтерського обліку, який генерує інформацію про навколишнє середовище та формує звіти, причому останній виділяє його як частина соціального корпоративного звіту. Такі питання, як вплив діяльності підприємств на навколишнє середовище на макрорівні та необхідність формування свідомої соціально-екологічної відповідальності підприємства при управлінні діяльністю — на мікрорівні, викликає різні підходи науковців до відображення об'єктів бухгалтерського обліку, пов'язаних з екологічною діяльністю. Так, І.В. Замула, М.М. Шигун передбачають необхідність розширення об'єктів бухгалтерського обліку та перегляду класифікації активів. С.М. Бичкова і М.Ю. Єгоров виокремлюють поняття екологічні зобов'язання як такі, що виникають у ході гос-

подарських операцій та обумовлені взаємодією підприємств з навколишнім середовищем. У той же час у літературі зустрічаються поняття: екологічний облік, екологічно піднімаються науковцями різних країн пов'язані з рядом невирішених теоретико-прикладних проблем екологічного обліку та необхідністю запровадження корпоративних стандартів у сфері соціальної та екологічної відповідальності. Інформація, що висвітлюється у таких звітах, розкриває особливості діяльності підприємства, продукти та послуги, які надаються ним, екологічні програми та інвестування в новітні технології, що здійснюється підприємством. Показники, що висвітлюються у звітності, свідчать про глибокі управлінські процеси і це означає, що екологічний облік можна розглядати як частину традиційного бухгалтерського обліку, пов'язаного з обчисленням витрат і вигод, пов'язаних з впливом на навколишнє середовище та управлінський, який забезпечує систему корпоративного управління.

Різні міжурядові організації доклали зусиль для стандартизації звітності зі Сталого розвитку через розробку інструкції по відображенню у звітності показників корпоративної відповідальності — Guidance on Corporate Responsibility Indicators in Annual Reports (UNCTAD (2008), принципи управління проблемами сталого розвитку та їх відображення у звітності — AA1000 (AccountAbility Principles Standard, 2008), ряд стандартів, які стосуються питань соціальної та екологічної відповідальності — International Standards Organisation (ISO), Керівництво зі звітності — Sustainability Reporting Guidelines (GRI Guidelines). Запровадження добровільного оприлюднення нефінансових соціально-екологічних звітів стосовно основних і додаткових показників екологічної результативності передбачає посилення екологічної складової і гармонізацію економічних та екологічних інтересів. Масштабність екологічних проблем, зростання забруднення навколишнього природного середовища вимагають спрямування діяльності промислових підприємств України на їх усунення та спонукають до пошуку інструментів еколого-економічного управління, що базуються на принципах сталого розвитку. При цьому, однією з найголовніших перешкод розробки і реалізації ефективної екологічної політики підприємства є відсутність належного забезпечення керівництва комплексною, достовірною та своєчасною інформацією про природоохоронну діяльність. Положення «Облік екологічних питань при аудиті фінансової звітності», яке розроблене Міжнародним Комітетом з міжнародної аудиторської практики, розкриває необхідність обліку екологіч-

них питань, які є важливим засобом для запобігання ризику суттєвого спотворення сучасної фінансової звітності.

Впровадження екологічного обліку на українських підприємствах необхідно враховувати закордонний досвід при врахуванні суми витрат в оподаткованому доході при виникненні екологічних зобов'язань, що може призвести до зменшення прибутку, виділення витрат і капітальних інвестицій на природоохоронні заходи, диференціація витрат за їх видами й місцем виникнення, калькуляція витрат для окремих виробів або послуг, обумовленого екологічними аспектами, створення резервів і мінімізація витрат на охорону навколишнього середовища. Облік повинен забезпечити відображення позитивного та негативного впливу, що викликаний виробничою діяльністю або виробленою підприємством продукцією надати достовірну оцінку та агрегацію екологічних даних і врахувати їх при підготовці нефінансових звітів та екобалансів. Обсяг інформації про діяльність підприємств, який повинен знайти відображення в екологічному обліку, визначався з урахуванням досвіду і специфіки ряду провідних галузей економіки (включаючи хімічну і нафтохімічну промисловість, автомобілебудування, фармацевтичну, металургійну і лісову промисловість), податкового законодавства та міжнародних стандартів. Також повинні враховуватися вимоги стосовно відвертості та повноти надання екологічної інформації великими (транснаціональними) корпораціями.

UDC 336.764.2

Hanna Suprovych,

Ph.D. in economics, associate professor
of Accounting and Taxation Department,
SHEE «KNEU named after Vadym Hetman»,

Olha Suprovych,

post-graduate student of Enterprise Economics Department,
Podilskyi Agrarian Technical University

PERSPECTIVES AND PROBLEMS OF DERIVATIVES APPLICATION IN UKRAINE

One of the alternative methods to counteract financial risks, which is becoming increasingly common in the domestic market, is derivatives hedging. The trading volume of derivatives in the domestic stock market increased by 2,5 times during 2010-2014 and equaled UAH 9,31 billion.